

Dokumentacja do Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Stolsko PLH 320063 (etap I)

Paludela
Pracownia Przyrodnicza

mgr Katarzyna Kiaszewicz
dr Stanisław Rosadziński
dr hab. Prof. UAM Maciej Gąbka

**Fundusze
Europejskie**
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Prawo polskie – ustawa o ochronie przyrody

Art. 28. 1. Dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków.

2. Dla proponowanego obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty, znajdującego się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, sprawujący nadzór może sporządzić projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat.

Art. 29. 1. Projekt planu ochrony dla obszaru Natura 2000 lub jego części sporządza sprawujący nadzór nad obszarem.

Prawo polskie – rozporządzenie MŚ o PZO

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia 17 lutego 2010 roku
w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla
obszaru Natura 2000
(Dz. U. 34 poz. 186)**

Na podstawie art. 28 ust. 13 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, Nr 157, poz. 1241 oraz Nr 215 poz. 1664) zarządza się, co następuje:

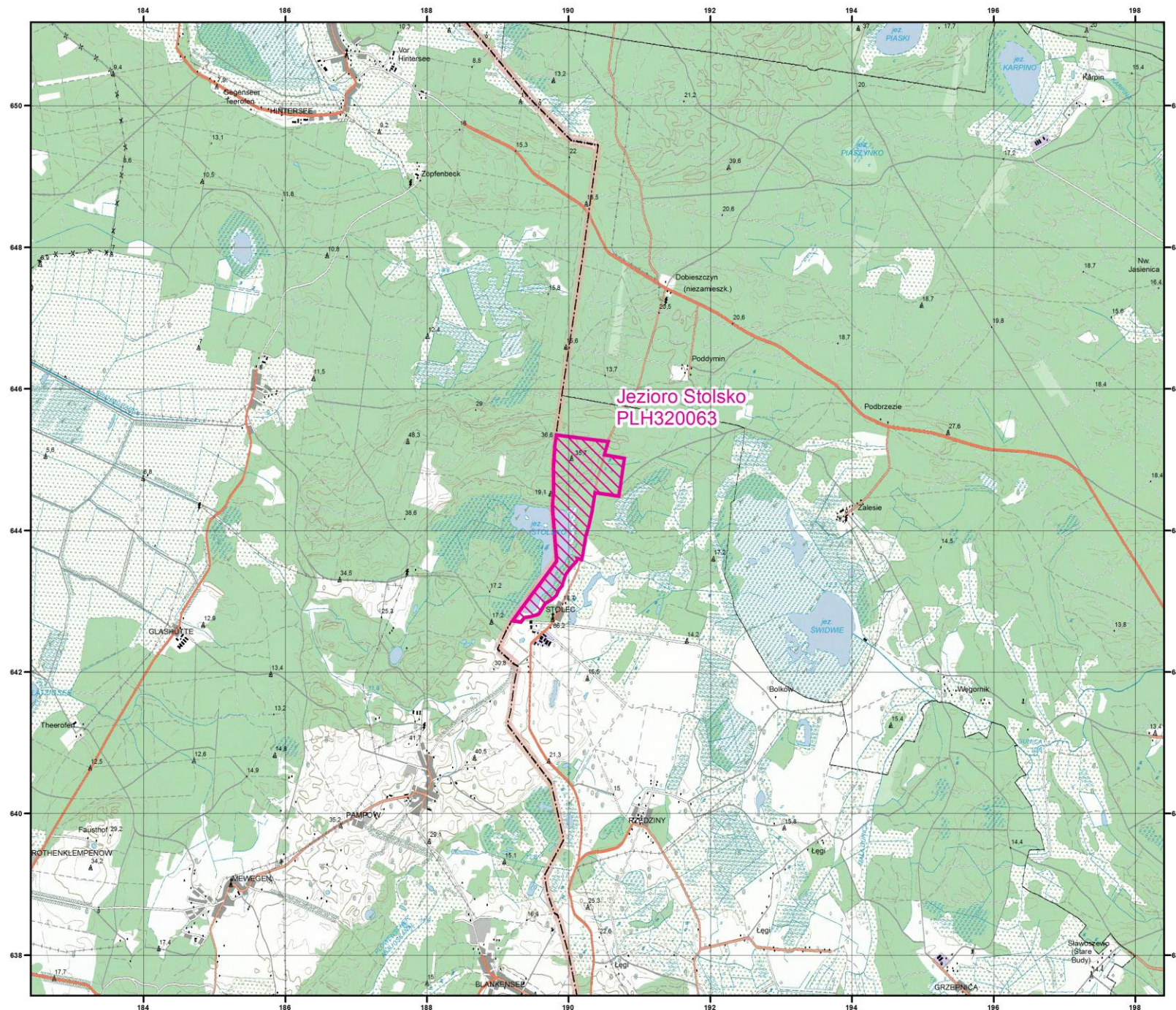
§ 1. Rozporządzenie określa dla obszaru Natura 2000, zwanego dalej „obszarem”:

- 1) tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych;
- 2) zakres prac koniecznych dla sporządzenia projektu planu zadań ochronnych;
- 3) tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych.

...

Obszar **Jezioro Stolsko PLH320063** został powołany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r., której aktualne brzmienie zawiera Decyzja z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego, zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L.2020.28/144)

Powierzchnia obszaru – 139,68 ha

Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000

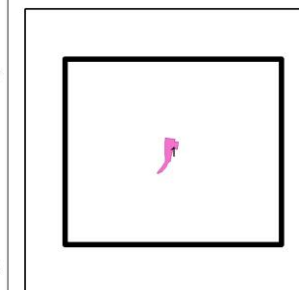

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

PLH320063

Jezioro Stolsko

arkusz 1/1

- specjalny obszar ochrony siedlisk
- sąsiadujący specjalny obszar ochrony siedlisk

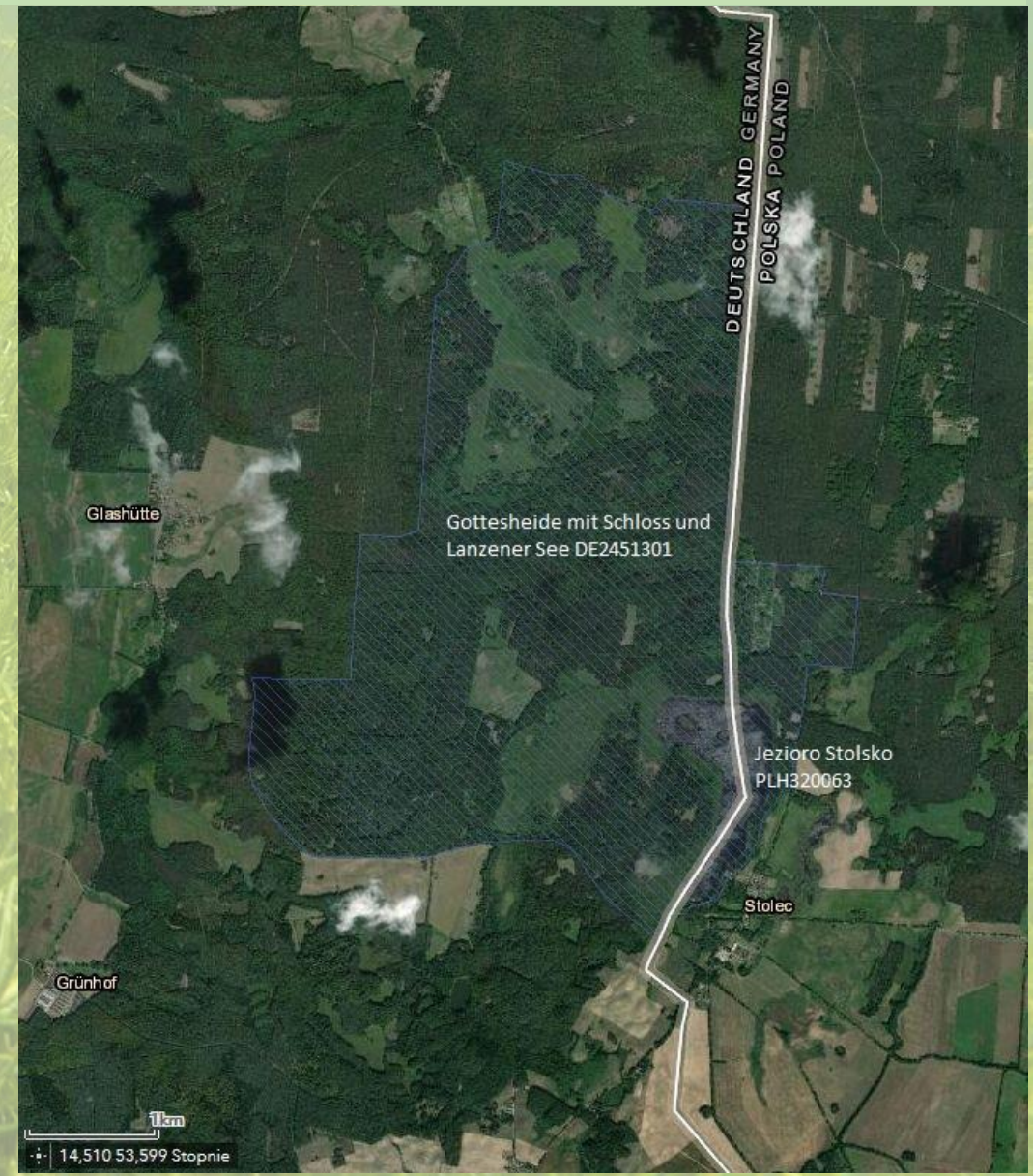
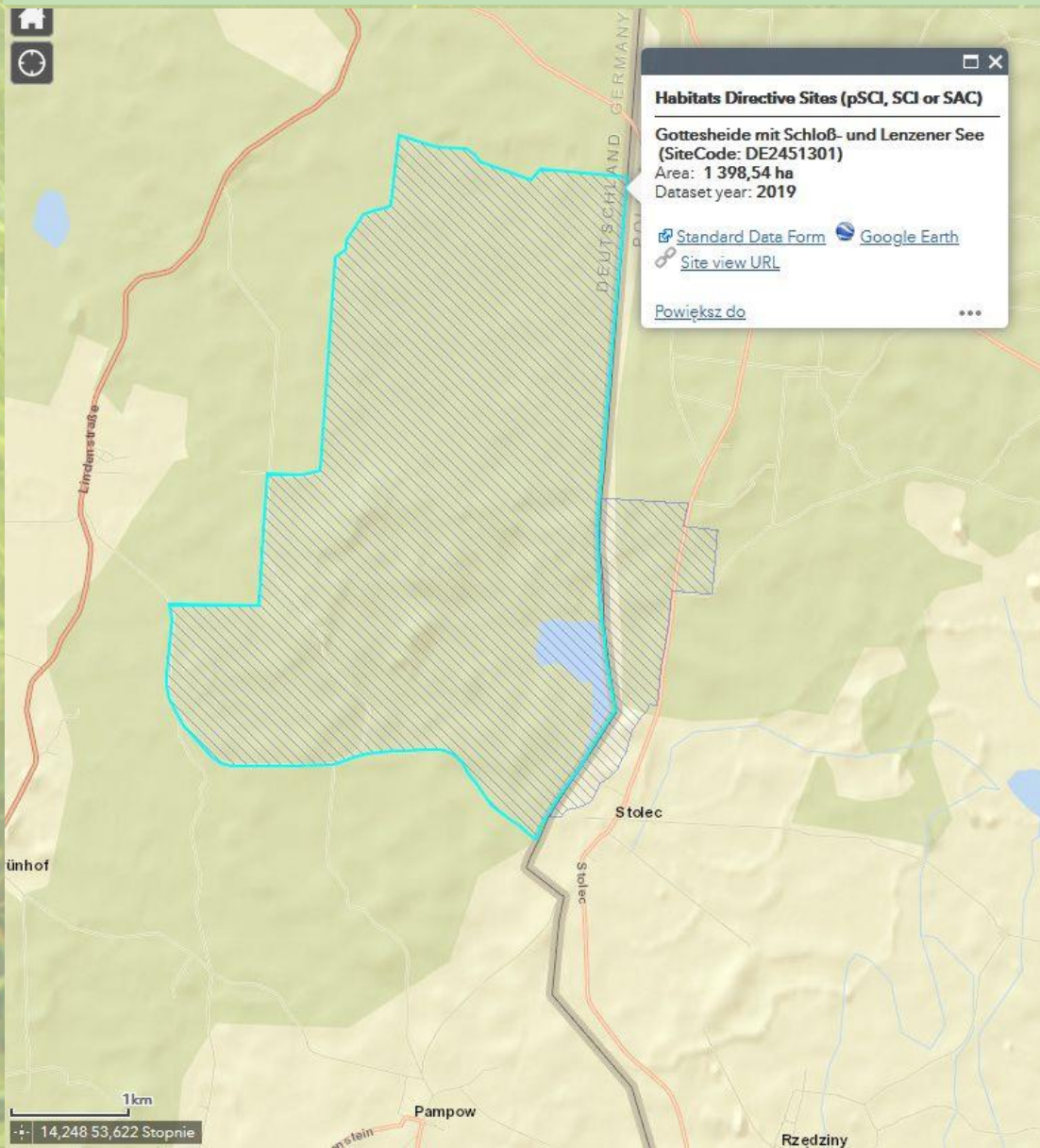
Układ współrzędnych płaskich prostokątnych 1992
Geodezyjny układ odniesienia EUROREF-89

Podkład topograficzny: VMMap Level 2
Wykonawca: Wojskowy Ośrodek Geodezji i Teledetekcji
Edycja 2002

Opracowanie: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
stan na: XI 2013

Mapy przedstawiające granice obszaru Natura 2000 Gottesheide mit Schloss- und Lenzener See DE2451301 oraz obszaru Natura 2000 Jezioro Stolsko PLH320063

Źródło: <https://natura2000.eea.europa.eu/>

Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3140			34.93		M	C	C	B	C
9110			6.99		M	C	C	B	C
9130			15.37		M	C	C	C	C
9160			1.4		M	D			
91D0			5.59		M	C	C	C	C

**3140 – Twardowodne oligo– i mezotroficzne
zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea***

**Siedlisko wykazane w obszarze Natura 2000
DE 2451-301 „Gottesheide mit Schloß- und
Lenzener See” – część jeziora Stolsko**

3140 – Twardowodne oligo– i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*

Powierzchnia siedliska: 34,93 ha (pow. jeziora Stolsko 70,2 ha).

Siedlisko reprezentowane przez część jeziora Stolsko w granicach Polski. Jezioro stanowi główną oś hydrologiczną obszarów Natura 2000 (PLH320063 i DE 2451-301) i wokół niego skupiają się zasadniczo pozostałe, cenne przyrodniczo biogeocenozy.

Jezioro Stolsko płytkie jezioro polimiktyczne (głęb. maks 3.2 m). Jezioro o dużej zlewni i czasie wymiany wody > 30 dni. Obecność ramienic w toni wodnej: *Chara intermedia*, *Chara tomentosa* i *Nitellopsis obtusa* – gatunki wskaźnikowe siedliska 3140, tzw. jezioro ramienicowe.

Szczegółowe dane: <http://www.stalu-mv.de/vp/Themen/Naturschutz-und-Landschaftspflege/Natura-2000/Managementplanung/DE-2451-301-Gottesheide-mit-Schloss-und-Lenzener-See>

Charakterystyka siedliska 3140:

Siedlisko 3140 reprezentowane jest w znaczącej ilości i powierzchni przez mezotroficzne głębokie jeziora, o wysokiej jakości użytkowej wody (szczególnej przejroczystości wody sięgającej nawet do 10 m). Maksymalny zasięg głębokościowy łąk ramienicowych w jeziorach sięga nawet do 15 m. W grupie jezior ramienicowych znajdują się „czystowodne” jeziora o średniej głębokości i płytkie silnie zaawansowane w zarastaniu i wypłycaaniu jeziora stawowe.

Podwodne łąki ramienicowe

Jeziora ramienicowe to obiekty szczególnej troski, głównie z powodu dużej koncentracji roślin rzadko spotykanych i zagrożonych wyginięciem.

Jeziora te cechują się również pożądanymi stanami użytkowymi wody z dużą ich przejrzystością.

*Siedlisko „jeziora ramienicowe” - twardowodne oligo– i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Charatea* (3140) uznane jest za cenne na obszarze Unii Europejskiej i chronione w ramach programu Natura 2000 oraz objęte ochroną Dyrektywą Habitatową (Council Directive 92/43/EEC (Annex I, II); Interpretation Manual – EUR25).*

9110 – Kwaśne buczyny *Luzulo-Fagenion*

Siedlisko reprezentowane jest w regionie przez najuboższy zespół lasu bukowego *Deschampsio flexuosae-Fagetum*, w którym drzewostan zdominowany jest przez buka. Siedlisko wykształca się na ubogich, kwaśnych glebach. Charakteryzuje się zwykle słabo wykształconą warstwą krzewów oraz niewielkim udziałem roślin zielnych. Warstwa mszysta może pokrywać ponad połowę powierzchni fitocenoz.

9130 – Żyzne buczyny

Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion

Żyzna buczyna niżowa *Melico unifloae-Fagetum* najczęściej rozwija się w pagórkowatym krajobrazie młodoglacjalnym, na żyznych i umiarkowanie żyznych glebach brunatnych i płowych wytworzonych z glin zwałowych. Drzewostan zdominowany jest przez buka. Warstwa krzewów jest słabo rozwinięta. Warstwa roślin zielnych jest zwykle dobrze wykształcona i stosunkowo bogata florystycznie, charakteryzuje się obecnością gatunków typowych dla żyznych lasów liściastych.

Perłówka jednokwiatowa *Melica uniflora*

91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne

Siedlisko w regionie reprezentowane jest przez: bory (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*), brzeziny (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*) i lasy (*Sphagno-Alnetum*) bagienne, zajmujące siedliska silnie uwodnione, gdzie poziom wody opada jedynie w najsuchszej porze roku. Znamionną cechą borów i lasów bagiennych jest udział torfowców w runie oraz innych gatunków przechodzących z torfowisk wysokich i przejściowych.

Cel→właściwy stan ochrony

Załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia 17 lutego 2010 r. (poz. 186)

SKALA OCENY STANU OCHRONY

I. Stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 jest scharakteryzowany następującymi parametrami:

- 1) parametr 1: powierzchnia siedliska;
- 2) parametr 2: struktura i funkcja;
- 3) parametr 3: szanse zachowania siedliska.

Każdy z parametrów jest oceniany w skali: FV = właściwy, U1 = niezadowalający, U2 = zły. W przypadku braku danych zapisuje się XX = nieznan.

Parametr 1: „powierzchnia siedliska” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2 (zły)
1. Powierzchnia siedliska	Nie zmniejsza się, nie jest antropogenicznie pofragmentowana	Wykazuje powolny trend spadkowy lub jest antropogenicznie pofragmentowana	Wykazuje szybki trend spadkowy lub jest silnie antropogenicznie pofragmentowana

Występowania siedliska w formie rozproszonych wydzieli uwarunkowanych warunkami siedliskowymi (np. rzeźbą terenu) nie uznaje się za antropogeniczną fragmentację.

Parametr 2: „struktura i funkcja” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2 (zły)
2. Struktura i funkcja	W dobrym stanie, brak znaczących zaburzeń, zachodzą typowe dla siedliska procesy ekologiczne, stan typowych gatunków właściwy, różnorodność biologiczna związana z siedliskiem niezubożona	Niewielkie zaburzenia, np. nieoptymalne zagospodarowanie, niewielkie zubożenie strukturalne, zaburzenie typowych dla siedliska procesów ekologicznych, zubożenie różnorodności biologicznej, upośledzenie funkcji, niezadowalający stan niektórych typowych gatunków	Istotne, głębokie zaburzenia, np. brak właściwego zagospodarowania, zubożenie strukturalne, brak typowych dla siedliska procesów ekologicznych, głębokie zubożenie różnorodności biologicznej, utrata funkcji, zły stan typowych gatunków lub wyraźne zubożenie ich zestawu

Do oceny struktury i funkcji siedliska stosuje się odrębne dla każdego gatunku zestawu wskaźników, przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy, i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy.

Parametr 3: „szanse zachowania siedliska” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2 (zły)
3. Szanse zachowania siedliska	Brak zagrożeń i negatywnych trendów. Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym w perspektywie 10–20 lat jest niemal pewne	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym w perspektywie 10–20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym zagrożeniom	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym w perspektywie 10–20 lat będzie bardzo trudne: zaawansowane procesy recesji, silne negatywne trendy lub znaczne zagrożenia

Łączna ocena stanu ochrony jest ustalana na podstawie parametrów 1–3, wg następującego schematu wnioskowania:

- 1) jeżeli choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U2, to ocena globalna = U2;
- 2) jeżeli nie zachodzi powyższe, ale choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U1, to ocena globalna = U1;
- 3) jeżeli nie zachodzi powyższe, ale dwa lub trzy parametry są ocenione jako XX, to ocena globalna = XX;
- 4) jeżeli nie zachodzi powyższe (tj. wszystkie trzy parametry są ocenione jako FV albo dwa parametry są ocenione jako FV, a jeden jako XX), to ocena globalna = FV.